



ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Σε κάθε εξάμηνο επιλέγονται από τους φοιτητές υποχρεωτικώς ανά δύο (2) επιλεγόμενα μαθήματα, έκαστο 2ωρης εβδομαδιαίας διδασκαλίας, εκ των οποίων το ένα είναι υποχρεωτικό.
2. Στο εβδομαδιαίο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνεται τρίωρο ιερών ακολουθιών υποχρεωτικής παρακολούθησης, εκτός διδακτικών μονάδων. Κατ' αυτές τελούνται υποδειγματικά υπό φροντιστηριακή μορφή όλες οι υπάρχουσες εν χρήσει και μη ιερές ακολουθίες και παρέχεται η δυνατότητα παρακολούθησεως ιερών ακολουθιών (λειτουργιών) και άλλων Χριστιανικών Ομολογιών, με παράλληλη κριτική του εκάστοτε κηρύγματος - ομιλίας.
3. Η ξένη γλώσσα (κατ' επιλογήν αγγλικά - γαλλικά - γερμανικά) εξετάζεται και το προαγωγικό αποτέλεσμα αποτελεί πρόκριμα για τη λήψη του πτυχίου, χωρίς να υπολογίζεται στην τελική βαθμολογία και χωρίς διδακτικές μονάδες.
4. Το σύνολο των εβδομαδιαίων ωρών θεωρητικής διδασκαλίας και ασκήσεων είναι τριάντα (30).
5. Στις ασκήσεις περιλαμβάνονται επισκέψεις σε χώρους πρακτικής εφαρμογής των διδασκομένων (π.χ. Άγιο Όρος – Μετέωρα – άλλες Μονές – Άγιοι Τόποι – Μικρά Ασία – Βυζαντινοί ναοί – Μουσεία), καθώς και επισκέψεις σε χώρους ποιμαντικής ευθύνης της Εκκλησίας και δικαιοδοσίας της Πολιτείας (π.χ. Νοσοκομεία – Κέντρα απεξάρτησης – Γηροκομεία – Ορφανοτροφεία).
6. Το σύνολο των διδακτικών μονάδων ανά ακαδημαϊκό έτος σπουδών ανέρχεται σε εξήντα (60)
7. Σε κάθε επιλεγόμενο, εάν δεν καθορίζεται διαφορετικά, αντιστοιχούν δύο (2) διδακτικές μονάδες.
8. Η πτυχιική εργασία του Η' Εξαμήνου Σπουδών επιλέγεται από τους φοιτητές μεταξύ θεμάτων που ορίζονται από το διδακτικό προσωπικό με την έναρξη του Ζ' Εξαμήνου Σπουδών και εκπονείται με την επίβλεψη οριζόμενου συμβούλου. Κατατίθεται μετά την επιτυχή περαίωση όλων των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών και εγκρίνεται μετά από σχετική εισήγηση του επιβλέποντος και επιτυχή υποστήριξη ενώπιον του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου.
9. Για να καταστεί πτυχιούχος ο φοιτητής του Προγράμματος Ιερατικών Σπουδών θα πρέπει να συγκεντρώσει διακόσιες σαράντα (240) διδακτικές μονάδες.

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ ΔΙ-ΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
1. α) Εισαγωγή στην Π.Δ. β) Εβραϊκή Αρχαιολογία – Θεσμολογία	2 + 2 = 4	5
2. Εισαγωγή στην Κ.Δ.	4	5
3. Αρχαία Ελληνικά (I)	4	4
4. Χριστιανική Γραμματεία (I)	4	5
5. Ιστορία της Ζωής και της Διοικήσεως της Εκκλησίας (I)	3	4
6. Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική (I)	2	3
7. Ξένη Γλώσσα	2	—
8. Ιερές Ακολουθίες	3	—
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ		
1. Λατινικά (Υ)	2	2
2. Χορωδιακές Ασκήσεις	2	<i>προαιρ. 2</i>
3. Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	2	<i>προαιρ. 2</i>
4. Ιστορία Εποχής Καινής Διαθήκης και στοιχεία Εβραϊκής Γλώσσας	2	<i>προαιρ. 2</i>
ΣΥΝΟΛΟ	30	30
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ ΔΙ-ΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
1. Θεολογική και Κοσμολογική Ερμηνεία της Γένεσης και Ερμηνεία Λειτουργικών Περικοπών Παλαιάς Διαθήκης	4	5
2. Ερμηνεία Λειτουργικών Περικοπών Καινής Διαθήκης	4	5
3. Χριστιανική Γραμματεία (II)	4	5
4. Ιστορία της Ζωής και της Διοικήσεως της Εκκλησίας (II)	3	4
5. Αρχαία Ελληνικά (II)	4	4
6. Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική (II)	2	3
7. Ξένη Γλώσσα	2	—
8. Ιερές Ακολουθίες	3	—
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ		
1. Ιστορία των Ορθοδόξων Εκκλησιών της Βορείου, Νοτίου και Ανατολικής Ευρώπης (Υ)	2	2
2. Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας	2	<i>προαιρ. 2</i>
3. Σύγχρονοι Άγιοι και Οσιακές Μορφές της Ορθόδοξης Εκκλησίας	2	<i>προαιρ. 2</i>
4. Η Εκκλησία της Θεσσαλονίκης ως Χριστιανικό και Διορθόδοξο Κέντρο Ιεραποστολικής και Αγιολογικής αναφοράς	2	<i>προαιρ. 2</i>

	ΣΥΝΟΛΟ	30	30
Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ ΔΙ- ΔΑΣΚΑΛΙ- ΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
1. Χριστιανική Γραμματεία (III)	4	5	
2. Εισαγωγή στη Φιλοσοφία	2	3	
3. Αρχαία και σύγχρονα Θρησκευματα	4	5	
4. Χριστιανική Αρχαιολογία	3	4	
5. Ιστορία Χριστιανικής Λατρείας	4	5	
6. Βυζαντινή Εκκλησιαστική Μουσική (III)	4	4	
7. Ξένη Γλώσσα	2	—	
8. Ιερές Ακολουθίες	3	—	
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ			
1. Επιστημονική Μεθοδολογία και Τεχνογραφία (Υ)	2	2	
2. Η Αγία Γραφή στην Ορθόδοξη Λατρεία	2	<i>προαιρ. 2</i>	
3. Μορφολογία Βυζαντινής και Ευρωπαϊκής Μουσικής	2	<i>προαιρ. 2</i>	
4. Βυζαντινά Εικονογραφημένα Χειρόγραφα	2	<i>προαιρ. 2</i>	
ΣΥΝΟΛΟ	30	30	
Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ ΔΙ- ΔΑΣΚΑΛΙ- ΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
1. Ιστορία της Ζωής και της Διοικήσεως της Εκκλησίας της Ελλάδος	4	5	
2. Χριστιανική Κατήχηση και χριστιανική Παιδαγωγική	3	4	
3. Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού	2	3	
4. Εισαγωγή στην Πληροφορική	3	4	
5. Κανονικό Δίκαιο	4	4	
6. Σύγχρονες αιρέσεις, παραθρησκευτικές οργανώσεις και ενδοορθόδοξα σχίσματα	4	5	
7. Ξένη Γλώσσα	3	—	
8. Ιερές Ακολουθίες	3	—	
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ			
1. Εισαγωγή στη Δογματική Θεολογία (Υ)	2	3	
2. Η Π.Δ. στα βιβλία της Κ.Δ.	2	<i>προαιρ. 2</i>	
3. Θεολογία της Λατρείας	2	<i>προαιρ. 2</i>	
4. Σύγχρονες Ψυχαναλυτικές Θεωρίες και η Ορθόδοξη προσέγγιση και αντιμετώπισή τους	2	<i>προαιρ. 2</i>	
ΣΥΝΟΛΟ	30	30	

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑ- ΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟ- ΝΑΔΕΣ
1. Ιστορία της Ορθόδοξης Θεολογίας	4	5
2. Πενταρχία – Πρεσβυγενή Πατριαρχεία Ανατο- λής	3	3
3. Χριστιανική Φιλοσοφία	2	3
4. Εκκλησιαστικό Δίκαιο	4	5
5. Τυπικό Ορθόδοξης Λατρείας	4	5
6. Η Πληροφορική στην Ποιμαντική Πράξη	3	3
7. Λογιστική	3	2
8. Ιερές Ακολουθίες	3	—
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ		
1. Ποιμαντική Ψυχολογία (Υ)	2	2
2. Ορθόδοξη Διασπορά	2	<i>προαιρ. 2</i>
3. Ορθόδοξος Μοναχισμός (Άγιον Όρος - Άγια Μετέωρα - Λαύρες - Σινά)	2	<i>προαιρ. 2</i>
4. Σύγχρονες Χριστιανικές Ομολογίες	2	<i>προαιρ. 2</i>
ΣΥΝΟΛΟ	30	30
ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑ- ΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟ- ΝΑΔΕΣ
1. Χριστιανική Ηθική	4	5
2. Διορθόδοξες Σχέσεις, Διαχριστιανικοί και Δια- θρησκευτικοί Διάλογοι	2	2
3. Αγιολογία	3	3
4. Τελετουργική	4	5
5. Ορθόδοξη Διακονία του λόγου	4	4
6. Ποιμαντική Θεολογία	3	4
7. Υμνολογία και Υμνογραφία	3	3
8. Ιερές Ακολουθίες	3	—
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ		
1. Μηχανογραφημένη Λογιστική (Υ)	2	2
2. Ιστορία της Δυτικής Θεολογίας	2	<i>προαιρ. 2</i>
3. Ερμηνευτική προσέγγιση Ιερών Κανόνων	2	<i>προαιρ. 2</i>
4. Εκκλησιαστική Πολιτική και Επικοινωνία	2	<i>προαιρ. 2</i>
ΣΥΝΟΛΟ	30	30

<u>Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ</u>		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ ΔΙ-ΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
1. Σύγχρονα ηθικά προβλήματα	3	3
2. Εφαρμοσμένη Ποιμαντική	3	3
3. Εξομολογητική και Συμβουλευτική Ποιμαντική	4	3
4. Δογματική Διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας (I)	4	4
5. Ιεραποστολική	2	2
6. Αγιολογία και Χριστιανικό Εορτολόγιο	4	3
7. Ερμηνεία Πατερικών Κειμένων	3	3
8. Ιερές Ακολουθίες	3	—
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ		
1. Βάσεις δεδομένων (Υ)	2	1
2. Νεομαρτυρολογικές Πηγές	2	<i>προαιρ. 1</i>
3. Ψυχολογία της Θρησκείας	2	<i>προαιρ. 1</i>
4. Θεολογική και Λειτουργική Ερμηνεία της Βυζαντινής Εικονογραφίας	2	<i>προαιρ. 1</i>
ΣΥΝΟΛΟ	30	23
<u>Η' ΕΞΑΜΗΝΟ</u>		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ ΔΙ-ΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
1. Η Αισθητική της Ορθόδοξης Χριστιανικής Τέχνης	3	2
2. Οργάνωση και Διοίκηση Μητροπόλεων, Ενοριών και Εκκλησιαστικών Ιδρυμάτων και η εθνική και κοινωνική προσφορά της Εκκλησίας	3	2
3. Εκκλησιαστική Εθιμοτυπία	2	2
4. Βιοηθική	4	3
5. Ερμηνεία Λατρευτικών και Υμνολογικών Κειμένων	4	3
6. Δογματική Διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας (I-I)	4	5
7. Η Θεολογία της Οικολογίας	3	3
8. Ιερές Ακολουθίες	3	—
9. Πτυχιακή εργασία	-	15
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ		
1. Η Μητρόπολη και η Ενορία στην ιστορία και το παρόν (Υ)	2	1
2. Χριστιανισμός και Πολιτισμός	2	<i>προαιρ. 1</i>
3. Θεοτοκολογία	2	<i>προαιρ. 1</i>
4. Φιλοκαλικά Θέματα – Νηπτική και Ασκητική πνευματική ζωή και παράδοση	2	<i>προαιρ. 1</i>
ΣΥΝΟΛΟ	30	37

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΥΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ – ΕΒΡΑΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ - ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΑ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ Π.Δ.

- α) Εισαγωγικά
- β) Η Π.Δ. ως Ιστορία και Αποκάλυψη
- γ) Ιστορία του Κανόνα και του κειμένου
- δ) Αρχαίες και νεώτερες μεταφράσεις
- ε) Χειρόγραφα - Πηγές
- στ) Σύντομη ανάλυση βιβλίων

B. ΕΒΡΑΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ - ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΑ

- α) Έννοια - Μέθοδος - Πηγές - Περίοδοι
- β) Θρησκευτικός βίος - Τόποι λατρείας
- γ) Ιερατείο - Θρησκευτικές ομάδες - Εορτές
- δ) Ερμηνευτική ανάλυση όρων
- ε) Θρησκευτικοί και κοινωνικοί θεσμοί

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

- α) Εισαγωγικά
- β) Κείμενο - Κανόνας και γλώσσα
- γ) Αρχαίες και νεώτερες μεταφράσεις
- δ) Χειρόγραφα - Πηγές
- ε) Σύντομη ανάλυση Βιβλίων
- στ) Απόκρυφα
- ζ) Το Συνοπτικό πρόβλημα

3. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (I)

Γραμματική - Συντακτικό και διδασκαλία Κλασικών Αρχαίων Συγγραφέων και Πατέρων της Εκκλησίας

4. ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (I)

A. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΙΩΓΜΩΝ

- α) Εκκλησιαστικές διατάξεις - Περίοδος διωγμών
- β) Εκκλησιαστική ποίηση
- γ) Απόκρυφη γραμματεία
- δ) Αποστολικοί Πατέρες - Απολογητές
- ε) Γνωστική Γραμματεία
- στ) Αιρετική και Ανταιρετική Γραμματεία

B. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΕΩΣ (313 - 451)

- α) Ιστορικοί, Αρειανοί, Υπέρμαχοι του δόγματος της Νικαίας
- β) Καππαδόκες - Αντιοχειανοί - Αλεξανδρινοί - Ασκητικοί - Λατίνοι

5. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ (I)

- α) Εισαγωγή στην ιστορία της Εκκλησίας. Πηγές και βιβλιογραφία.
- β) Ο κόσμος κατά την εμφάνιση του Χριστιανισμού
- γ) Ίδρυση και εξάπλωση της Εκκλησίας
- δ) Ηγετικές μορφές της πρωτοχριστιανικής Εκκλησίας

- δ) Θεσμοί διοικήσεως και ζωής της Εκκλησίας
- ε) Σχέσεις του Χριστιανισμού με το Ρωμαϊκό Κράτος
- στ) Περίοδος των διωγμών
- ζ) Αιρέσεις και άμυνα της Εκκλησίας
- η) Οικουμενικές Σύνοδοι
- θ) Ο κόσμος του Ισλάμ
- ι) Σχίσματα. Το Σχίσμα του 867 μ.Χ.
- ια) Διάδοση του Χριστιανισμού εκτός αυτοκρατορίας

6. **ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ (I)**

- α) Έννοια Μουσικής - Βυζαντινή Μουσική, Φθόγγοι - Στοιχεία Ευρωπαϊκής
- β) Χαρακτήρες ποσότητας. Συνεχής και υπερβατή ανάβαση. Συμπλοκή χαρακτήρων
- γ) Χαρακτήρες χρόνου. Σιωπές ή παύσεις. Συνεχές ελαφρόν
- δ) Χαρακτήρες ποιότητας. Ρυθμός. Παραλλαγή. Μέλος. Μέτρα. Μαρτυρίες των φθόγγων (διατονικές). Έννοια κλίμακας. Φυσική Κλίμακα. Σημεία αλλοίωσης. Τα τρία είδη των τόνων
- ε) Περί ήχων. Συστατικά των ήχων. Περί γενών. Περί φθορών. Περί συστημάτων. Τα είδη του εκκλησιαστικού μέλους

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

1. **ΛΑΤΙΝΙΚΑ (Υ)**

- α) Γραμματική – Συντακτικό
- β) Ερμηνεία Κειμένων Λατίνων Πατέρων

2. **ΧΟΡΩΔΙΑΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ**

- α) Φωνητική τεχνική (ανατομία τεχνικής αναπνοής, τοποθέτηση φωνής και ενεργοποίηση ηχείων του σώματος, άρθρωση)
- β) Χορωδιακή άρθρωση και χορωδιακός ήχος με ασκήσεις χορωδιακής πρακτικής από τη Βυζαντινή και Δημοτική Παράδοση
- γ) Απόδοση Ύμνων από το Αναστασιματάριο

3. **ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ**

- α) Έννοια και περιεχόμενο της Κοινωνιολογίας
- β) Εμφάνιση και εξέλιξη
- γ) Κοινωνιολογία και Κοινωνικές Επιστήμες
- δ) Οι κλασικοί της Κοινωνιολογίας
- ε) Ιστορία και διαίρεση της Κοινωνιολογίας
- στ) Λειτουργία – Δυσλειτουργία της Κοινωνίας
- ζ) Κοινωνικά Φαινόμενα
- η) Κοινωνικοί Θεσμοί
- θ) Κλάδοι και μέθοδοι της Κοινωνιολογίας
- ι) Κοινωνική ένταξη του ατόμου
- ια) Σύγχρονες κοινωνιολογικές θεωρίες

4. **ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΠΟΧΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΒΡΑΪΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**

A. ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΠΟΧΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

- α) Ιστορικό διάγραμμα των Ρωμαϊκών Χρόνων
- β) Η καθημερινή ζωή στην Παλαιστίνη στους χρόνους του Ιησού
- γ) Θρησκευτικές και πολιτικές παρατάξεις

- δ) Ναός, Συναγωγή και Λατρεία
 - ε) Ιουδαίοι και Έλληνες της Διασποράς
- Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΒΡΑΪΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**
- α) Το αλφάβητο
 - β) Στοιχειώδεις γραμματικοί κανόνες
 - γ) Χρήση βασικών εβραϊκών όρων στην Κ.Δ. και τη λατρεία

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1.	ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Ερμηνεία Αναγνωσμάτων του ενιαυτού β) Ερμηνεία Ψαλμών γ) Γένεση και Θεολογία δ) Γένεση και Σύγχρονη Επιστήμη
2.	ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Ερμηνεία Λειτουργικών Αποστολικών Περικοπών του ενιαυτού β) Ερμηνεία Λειτουργικών Ευαγγελικών Περικοπών του ενιαυτού
3.	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (II)
	<p>Α. ΠΡΩΤΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (451 - 1054)</p> <ul style="list-style-type: none"> α) Χαλκηδόνιοι - Μονοφυσίτες – Νεοχαλκηδόνιοι β) Δογματικοί - Ιστορικοί – Κανονολόγοι γ) Υμνογράφοι - Ασκητικοί – Νηπτικοί δ) Θεολόγοι του Σχίσματος ε) Λατίνοι <p>Β. ΥΣΤΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (1054 - 1453)</p> <ul style="list-style-type: none"> α) Κανονολόγοι - Ερμηνευτές - Διαλεκτική Θεολογία β) Δογματικοί 12^{ου} και 13^{ου} αιώνα γ) Ησυχαστές – Αντιησυχαστές δ) Λατίνοι ε) Σχολαστικισμός
4.	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ (II)
	<ul style="list-style-type: none"> α) Το Σχίσμα του 1054 και οι απόπειρες ενώσεως των Εκκλησιών β) Σταυροφορίες γ) Νεότερες αιρέσεις και θεολογικά ρεύματα μετά το Σχίσμα του 1054 δ) Διοργάνωση - Λατρεία - Χριστιανικός βίος - Θεολογικά γράμματα ε) Η Δυτική Εκκλησία από το Σχίσμα του 1054 μέχρι τη Μεταρρύθμιση στ) Παρακμή και ανύψωση του Παπισμού ζ) Το Παπικό Σχίσμα η) Εκκλησιαστική Οργάνωση και Ζωή της Δυτικής Εκκλησίας θ) Μεταρρύθμιση – Αντιμεταρρύθμιση ι) Θρησκευτικές Κινήσεις - Ιεραποστολές μέχρι την Άλωση ια) Οι κατά Ανατολάς και Δυσμάς Χριστιανωσύνη κατά την Οθωμανική περίοδο μέχρι σήμερα.

5.	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (II)
α)	Γραμματική - Συντακτικό
β)	Διδασκαλία Κλασικών Αρχαίων Συγγραφέων και Πατέρων της Εκκλησίας
6.	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ (II)
α)	Περί ιδιωμάτων των ήχων. Περί έλξεως
β)	Περί επεισάκτων μελών. Ήχοι πλάγιος του Τετάρτου - Τέταρτος, Πρώτος - Πλάγιος πρώτος, Τρίτος - Βαρύς, Δεύτερος - Πλάγιος του Δευτέρου
γ)	Διαφορά διατονικών ήχων. Ήχος Τέταρτος. Άγια. Ήχος Πλάγιος Δ΄ κατά τριφωνία. Ήχος Βαρύς διατονικός και εναρμόνος. Διαφορά του Τρίτου και Βαρέως ήχου. Συνεπτυγμένος ρυθμός
δ)	Διάκριση επεισάκτων μελών Δευτέρου, Πλαγίου Δευτέρου και Τετάρτου ήχου.
ε)	Μαρτυρίες όλων των ήχων. Ρυθμική αγωγή. Ορθογραφία Βυζαντινής Μουσικής. Μεταφορά από την Βυζαντινή στην Ευρωπαϊκή Μουσική. Τροχός
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ	
1.	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ, ΝΟΤΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ (Υ)
α)	Πατριαρχεία (Ρωσία, Σερβία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Γεωργία)
β)	Αυτοκέφαλες Εκκλησίες (Κύπρος, Ελλάδα, Πολωνία, Αλβανία, Τσεχία)
γ)	Αυτόνομες Εκκλησίες (Φινλανδία και Εσθονία)
2.	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
α)	Εισαγωγή
β)	Η Προσωκρατική Φιλοσοφία (Υλοζωϊστές – Πυθαγόρειοι – Ατομικοί)
γ)	Σοφιστές
δ)	Σωκράτης
ε)	Πλάτων
στ)	Αριστοτέλης
ζ)	Στωϊκή φιλοσοφία
η)	Η Φιλοσοφία των Κυνικών
θ)	Η Φιλοσοφία του Επικούρου
ι)	Η Σκεπτική Φιλοσοφία
ια)	Νεοπλατωνισμός
3.	ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΑΓΙΟΙ ΚΑΙ ΟΣΙΑΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
α)	Αγίου Όρους
β)	Ελλάδας και Ανατολής
γ)	Χερσονήσου του Αίμου και Καυκασίας
δ)	Κεντρικής και Βορείου Ευρώπης
ε)	Διασποράς
στ)	Η επίδρασή τους στο σύγχρονο κόσμο (πνευματική, ποιμαντική, κοινωνική, φιλανθρωπική, πολιτισμική, κλπ.)
ζ)	Συγγραφικό έργο τους (βιβλία, επιστολές, κλπ.)

4.	Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΩΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟ ΚΕΝΤΡΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ, ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Η επίδραση – απήχηση των Θεσσαλονικέων Αγίων στον Ελλαδικό και ευρύτερο χώρο (άγ. Δημήτριος, αρχιεπ. Ευστάθιος, Γρηγόριος Παλαμάς, Συμεών, Νικόλαος Καβάσιλας, κ.λπ.) β) Το ιεραποστολικό έργο των Θεσσαλονικέων αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου γ) Η σχέση της Θεσσαλονίκης με λοιπά Ορθόδοξα Πνευματικά Κέντρα δ) Η σχέση της Εκκλησίας της Θεσσαλονίκης με τη Μοναχική Πολιτεία του Αγίου Όρους ε) Η Θεσσαλονίκη ως Ιεραποστολικό, Αγιολογικό και Πατρολογικό Κέντρο σήμερα
<u>Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</u>	
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	
1.	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (ΙΙΙ)
	A. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ (1453 - 1814)
	<ul style="list-style-type: none"> α) Ρωμαιοκαθολική Θεολογία β) Προτεστάντική Θεολογία γ) Θεολογία των χρόνων του Διαφωτισμού δ) Δεισμός ε) Ομολογίες και Εκπρόσωποί τους στ) Ομολογιακοί προσανατολισμοί
	B. ΝΕΩΤΑΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (1814 - σήμερα)
	<ul style="list-style-type: none"> α) Νεότερος Ελληνισμός. (Τουρκοκρατία και Ορθόδοξη Θεολογία) β) Η Εκκλησιαστική Γραμματεία ειδικώς στον Ελλαδικό χώρο μετά την απελευθέρωση γ) Ιδεολογικά ρεύματα 18^{ου} έως 21^{ου} αιώνα
2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Έννοια και Ιστορία της Εισαγωγής στη Φιλοσοφία β) Υπόθεση - μέθοδος και αξία της Φιλοσοφίας γ) Διαίρεση της Φιλοσοφίας δ) Οντολογία ε) Γνωσιολογία στ) Φιλοσοφία της Φύσεως (ανόργανη φύση - εξέλιξη όντων) ζ) Η Φιλοσοφία του Πνεύματος (Ψυχολογίας - Κοινωνιολογίας - Πολιτείας - Δικαίου - Ιστορίας - Ηθικής και Αισθητικής)
3.	ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΑ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Πολυθεϊστικά Θρησκείματα (Ελλήνων - Ρωμαίων - Μεσογειακών λαών) β) Μονοθεϊστικά Θρησκείματα (Ιουδαϊσμός, Ισλάμ) γ) Αφρικανικά Θρησκείματα (Ανιμισμός - Ταοϊσμός - Πυρολατρία) δ) Ινδουϊσμός ε) Βουδισμός στ) Άλλα Θρησκείματα
4.	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Κατακόμβες - Μαρτύρια - Παλαιοχριστιανικά Κοιμητήρια - Αναθηματικές επιτύμβιες πλάκες και Επιγραφές β) Παλαιοχριστιανική Αρχιτεκτονική

- γ) Μέρη του Ναού
- δ) Ρυθμοί – Ναοδομία
- ε) Βυζαντινή Αρχιτεκτονική - Μνημεία
- στ) Μεταβυζαντινή Αρχιτεκτονική - Μνημεία
- ζ) Βυζαντινή Ζωγραφική
- η) Περίοδος Εικονομαχίας
- θ) Χρόνοι Μακεδόνων και Κομνηνών
- ι) Χριστιανική Αρχιτεκτονική Δύσεως - Ρυθμοί ναών - Μνημεία
- ια) Σύγχρονη Εκκλησιαστική Ναοδομία

5. ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ

- α) Γένεση και εξέλιξη
- β) Η Θεία Λατρεία στην Κ.Δ.
- γ) Η Θεία Λατρεία στην πρωτοχριστιανική περίοδο
- δ) Η Θεία Λατρεία από τον γ' αιώνα μέχρι σήμερα
- ε) Λειτουργικοί Τύποι Ανατολής και Δύσεως

6. ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΙΙΙ)

- α) Ασκήσεις με συνεχή ανάβαση. Ασκήσεις με υπερβατή ανάβαση, με συμπλοκή χαρακτηρισμών, με παύσεις, ελαφρό, γοργό, δίγοργο, τρίγοργο, αργό, ημιόλιο, διάργο. Επιλογές από τον Πλάγιο του Τετάρτου
- β) Επιλογές από την Οκταηχία του Αναστασιματαρίου (Ιωάννου - Πέτρου Λαμπαδαρίου). Προσόμοια σε όλους τους ήχους
- γ) Απολυτικά. Κοντάκια. Σύντομες Δοξολογίες όλων των ήχων. Ύμνοι του Ακαθίστου Ύμνου, Τριωδίου, Μεγάλης Εβδομάδος, Πάσχα, Πεντηκοσταρίου και ενιαυτού
- δ) Ύμνοι και επιλογές από τη Θεία Λειτουργία. Αντίφωνα. Σε όλους τους ήχους Χερουβικά, Λειτουργικά, Κοινωνικά (εβδομάδος και ενιαυτού). Ύμνοι απολύσεως Θείας Λειτουργίας

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

1. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΓΡΑΦΙΑ (Υ)

- α) Η Επιστημονική έρευνα
- β) Μεθοδολογία της Επιστημονικής έρευνας
- γ) Στάδια της Επιστημονικής έρευνας
- δ) Συγγραφή – Προετοιμασία (εκλογή θέματος, βιβλιογραφία, συγκέντρωση υλικού, αποδελτίωση)
- ε) Συγγραφή – Σύνοψη εργασίας – Παραπομπές (Πηγές, Βιβλιογραφία)
- στ) Είδη Επιστημονικής εργασίας
- ζ) Δημοσίευση

2. Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΛΑΤΡΕΙΑ

- α) Ο βιβλικός χαρακτήρας της Ορθόδοξης λατρείας
- β) Το σύστημα των αγιογραφικών αναγνωσμάτων στην Ορθόδοξη λατρεία. Πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα, δυνατότητες βελτιώσεως
- γ) Η πατερική ερμηνευτική μέθοδος της Κ. Διαθήκης
- δ) Οι μεταφράσεις της Αγίας Γραφής και η χρήση τους στη λατρεία
- ε) Τα Εωθινά Ευαγγέλια

3. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

- α) Η διαμόρφωση του Βυζαντινού λειτουργικού τύπου και των βασικών μορφών της Ελληνικής Ύμνογραφίας

- β) Η εμφάνιση και τα εξελικτικά στάδια της νευματικής σημειογραφίας
- γ) Οι περίοδοι άνθησης της Εκκλησιαστικής μελοποιίας
- δ) Τρόπος δόμησης των Εκκλησιαστικών μελωδιών
- ε) Η εξέλιξη του ρεπερτορίου της Εκκλησιαστικής μελοποιίας, από το Βυζάντιο στην Τουρκοκρατία και τους νεωτέρους χρόνους
- στ) Ευρωπαϊκή σημειογραφία
- ζ) Η εμφάνιση και τα εξελικτικά στάδια της Ευρωπαϊκής Μουσικής
- η) Ομοιότητες και διαφορές Βυζαντινής και Ευρωπαϊκής Μουσικής

4. **ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ**

- α) Η τέχνη του χειρογράφου
- β) Κοσμικά χειρόγραφα – Θεματολόγιο
- γ) Εκκλησιαστικά χειρόγραφα – Θεματολόγιο
- δ) Εικονογραφία των Εκκλησιαστικών χειρογράφων και η εξέλιξή της
- ε) Κεφαλαιογράμματα και μικρογράμματα γραφή χειρογράφων
- στ) Άλλα είδη γραφής των Εκκλησιαστικών χειρογράφων

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. **ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

- α) Διάδοση του Χριστιανισμού στην Ελλάδα- Πρώτα Χριστιανικά Κέντρα
- β) Διωγμοί – Αιρέσεις
- γ) Εκκλησιαστική ζωή απ' αρχής έως το 1204
- δ) Φραγκοκρατία
- ε) Κίνδυνοι διασπάσεως - Ησυχαστικές έριδες - Εσωτερική ζωή.
- στ) Οθωμανοκρατία (προνόμια - αυτοδιοίκητο)
- ζ) Εκκλησία και Παιδεία
- η) Εκκλησία και Έθνος
- θ) Το Αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Ελλάδος από της απελευθερώσεως μέχρι σήμερα, διοικητικά και γεωγραφικά
- ι) Θεολογικά γράμματα
- ια) Ιστορία Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης και Θρησκευτικής Αγωγής.

2. **ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΚΑΤΗΧΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ**

- α) Γενικά περί Κατήχσεως και Παιδαγωγικής
- β) Σταθμοί Κατήχησης και Χριστιανικής Αγωγής
- γ) Μέθοδοι έρευνας
- δ) Σκοπός - περιεχόμενο και σύγχρονα προβλήματα
- ε) Υποκείμενο και φορείς
- στ) Κύριες κατευθύνσεις, μέσα Κατήχησης και Χριστιανοπαιδαγωγικοί Θεσμοί
- ζ) Μέσα επικοινωνίας
- η) Χριστιανική και Πολιτισμική Αγωγή
- θ) Διομολογιακή και Διαθρησκευτική Μάθηση
- ι) Σύγχρονοι τρόποι Κατήχσεως

3.	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Ηθικός και κοινωνικός χαρακτήρας του ορθόδοξου δόγματος και της λατρείας β) Κοινωνική διδασκαλία των Πατέρων της Εκκλησίας γ) Κοινωνική πρόνοια στην Εκκλησία της Ελλάδος δ) Εμπειρική έρευνα της θρησκευτικής ζωής στην Ελλάδα
4.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Εισαγωγή στο μάθημα και ιστορική αναδρομή β) Παράσταση δεδομένων γ) Ψηφιακά συστήματα δ) Δομικά στοιχεία υπολογιστών ε) Βασικά στοιχεία αρχιτεκτονικής στ) Λειτουργικά συστήματα. Εισαγωγή στα Windows ζ) Αλγόριθμοι, δεδομένα και διαδικασίες η) Στοιχεία θεωρητικής πληροφορικής θ) Εφαρμοσμένη πληροφορική. Επεξεργασία κειμένου ι) Συστήματα μηχανογράφησης
5.	ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Εισαγωγικά (Εκκλησία και Δίκαιο - μέθοδος εκθέσεως - βοηθητικές επιστήμες) β) Πηγές (θεμελιώδεις και συμπληρωματικές - Κανονικές διατάξεις - το Έθιμο - Παράδοση, Συλλογές) γ) Το Πολίτευμα της Εκκλησίας (κληρικοί, λαϊκοί, μοναχοί) δ) Τα Όργανα της Εκκλησιαστικής Εξουσίας ε) Προσόντα κληρικών στ) Εξουσία ή διοίκηση στην Εκκλησία (Διδακτική - ιερατική - διοικητική - δικαστική, Εκκλησιαστικά παραπτώματα - ποινές) ζ) Ο βίος της Εκκλησίας (Γάμος - κωλύματα - διαζύγιο)
6.	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΙΡΕΣΕΙΣ, ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΟΟΡΘΟΔΟΞΑ ΣΧΙΣΜΑΤΑ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Προτεσταντικές αιρέσεις β) Ψευδοχαρισματικές κινήσεις γ) Αντιτριαδικές αιρέσεις δ) Θρησκευτικά ή Ψευδοθρησκευτικά Κινήματα. Νέα Εποχή - Σατανισμός - Γκουρουϊσμός - Χιλιασμός - Σαϊεντολογία - Μορμόνοι - Καταστροφικές Αιρέσεις ε) Ποιμαντική αντιμετώπιση αιρέσεων και θρησκευτικών κινήματων στ) Παλαιοημερολογιτισμός κ.λπ. ζ) "Μακεδονική" Εκκλησία των Σκοπίων η) Σχίσματα σε άλλες Ορθόδοξες Εκκλησίες
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ	
1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ (Υ)
	<ul style="list-style-type: none"> α) Έννοια, γένεση και ουσία του ορθόδοξου δόγματος β) Δόγμα και Πνευματικότητα γ) Δόγμα και Αποκάλυψη δ) Δόγμα και Θεολογία

- ε) Θεμελιώδεις διακρίσεις του ορθοδόξου δόγματος (ουσία και ενέργειες του Θεού, κτιστό και Άκτιστο)
- στ) Αποκάλυψη και γνώση του Θεού
- ζ) Πίστη και γνώση
- η) Κατάφαση και απόφαση
- θ) Η διπλή μεθοδολογία των Πατέρων και οι συνέπειές της για την Ορθόδοξη Θεολογία
- ι) Αγία Γραφή – Εκκλησία – Παράδοση (ενότητα Παλαιάς και Καινής Διαθήκης - η έννοια της Θεοπνευστίας – ενότητα Αγίας Γραφής και Ιεράς Παράδοσης- Εκκλησία και Ιερά Παράδοση)
- ια) Θεωρία και Πράξη στην Ορθόδοξη Παράδοση

2. Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

- α) Η ενότητα Παλαιάς και Καινής Διαθήκης
- β) Η χρήση της Π.Δ. στα Ευαγγέλια
- γ) Η χρήση και ερμηνεία των χωρίων της Π.Δ. από τον απ. Παύλο στις Επιστολές του
- δ) Ο προφήτης Ησαΐας στην Κ.Δ.

3. ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ

- α) Χριστιανισμός και Λατρεία
- β) «Τάξη» και Λειτουργική Ερμηνευτική
 - 1) Η Εκκλησία ως Λατρεύουσα Κοινότητα
 - 2) Λειτουργικός Τόπος, Χρόνος, Λόγος και Τέχνη
- γ) Η Θεολογική θεμελίωση, η Ασκητική διάσταση και το Παραδοσιακό πλαίσιο της Εκκλησίας στη λατρεία
- δ) Μυστήρια και Εκκλησιαστική ζωή «Η Εκκλησία σημαίνεται εν τοις μυστηρίοις»

4. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥΣ

- α) Περιεχόμενο και κλάδοι Ψυχολογίας. Σημαντικοί σταθμοί και πρόσωπα. Φυσιολογικότητα και παθολογία των ψυχικών λειτουργιών, είδη ψυχοπαθολογίας. Τι είναι ψυχιατρική και ψυχοθεραπεία
- β) Ο κύκλος της ζωής
- γ) Προσωπικότητα (χαρακτήρας)
- δ) Ψυχολογία υγείας
- ε) Κύριες ψυχολογικές θεωρίες: ψυχανάλυση, γνωσιακή, συστημική, συμπεριφερολογία. Αντίστοιχες ψυχοθεραπείες
- στ) Στοιχεία κοινωνικής ψυχολογίας
- ζ) Η Ορθόδοξη Θεολογία απέναντι στην Ψυχολογία. Ορολογία περί ψυχής και ψυχισμού, ομοιότητες και διαφορές με βιβλικές και πατερικές έννοιες, ειδική αναφορά στην ψυχανάλυση
- η) Διάλογος και δυνατότητες συνεργασίας της Ψυχολογίας με τη Θεολογία

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

- α) Αποστολικοί Πατέρες
- β) Αντιαιρετικοί Συγγραφείς.

- γ) Αλεξανδρινοί Θεολόγοι
- δ) Το Τριαδικό Δόγμα (Αρειανισμός, Α΄ Οικουμενική Σύνοδος, Πατέρες της Νικαίας, Καππαδόκες).
- ε) Το Χριστολογικό Δόγμα (Απολιναρισμός, Νεστοριανισμός, Κύριλλος Αλεξανδρείας – Γ΄ Οικουμενική Σύνοδος, Μονοφυσιτισμός – Δ΄ Οικουμενική Σύνοδος, Νεοχαλκηδονισμός- Ε΄ Οικουμενική Σύνοδος, Μονοθελητισμός – Μονοενεργητισμός – ΣΤ΄ Οικουμενική Σύνοδος)
- στ) Εικονομαχία – Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδος
- ζ) Η διδασκαλία του Μ. Φωτίου
- η) Ο Συμεών ο Νέος Θεολόγος
- θ) Το πρόβλημα του Filioque
- ι) Ησυχασμός – αντιησυχασμός
- ια) Ομολογίες του Κυρίλλου Λουκάρεως, του Πέτρου Μογίλα και του Δοσιθέου Ιεροσολύμων
- ιβ) Το θεολογικό και πνευματικό κίνημα των Κολλυβάδων
- ιγ) Νεώτερη Ορθόδοξη Θεολογία

2. ΠΕΝΤΑΡΧΙΑ – ΠΡΕΣΒΥΤΕΝΗ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

- α) Ο θεσμός της Πενταρχίας στην Ιστορία της Εκκλησίας
- β) Τα Πρεσβυγενή Πατριαρχεία της Ανατολής στην Ιστορία και το Παρόν.

3. ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

- α) Εισαγωγή (έννοια και θεμελιώδη προβλήματα της Χριστιανικής Φιλοσοφίας)
- β) Το οντολογικό πρόβλημα (η έννοια της Θεότητας και της Δημιουργίας – Κτιστό και Άκτιστο – Οντολογική σύσταση των κτιστών όντων – Οντολογία του ανθρώπου)
- γ) Το γνωσιολογικό πρόβλημα (η πρόκληση για την αντιμετώπισή του – το δυνατό, το αντικείμενο, η πηγή και τα όρια της γνώσεως του Θεού και των κτιστών όντων)
- δ) Το ηθικό πρόβλημα (η έννοια του αγαθού, το πρόβλημα του κακού, η έννοια της ελευθερίας, η έννοια και η σημασία του προσώπου - Χριστιανικός περσοναλισμός)
- ε) Η ηθική τελείωση ως «επέκταση» του ανθρώπου.

4. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

- α) Έννοια, αντικείμενο και φύση του Εκκλησιαστικού Δικαίου
- β) Πηγές και ερμηνεία
- γ) Βασικά περί Θρησκευτικής ελευθερίας
- δ) Δημόσια τάξη και χρηστά ήθη
- ε) Σχέσεις Εκκλησίας – Κράτους
- στ) Οργάνωση της Εκκλησίας
- ζ) Η ισχύουσα Εκκλησιαστική Δικονομία
- η) Το Δίκαιο της Εκκλησιαστικής περιουσίας
- θ) Καταστατική Νομοθεσία της Εκκλησίας της γεωγραφικής περιοχής της Ελλάδας
- ι) Ιδιαίτερα Εκκλησιαστικά καθεστάτα (Κρήτη - Άγιον Όρος - Δωδεκάνησα)

5. ΤΥΠΙΚΟ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ

- α) Εμπεριστατωμένη Τυπική Διάταξη ιερών μυστηρίων, άλλων ακολουθιών, αγιαστικών πράξεων και εορτών όλου του ενιαυτού.
- β) Προθεωρία του Τυπικού (Εσπερινός - Όρθρος - Λειτουργία)
- γ) Τυπική Διάταξη των καθ' ημέρα ακολουθιών
- δ) Τυπική Διάταξη των εν Κυριακή ακολουθιών
- ε) Τυπική Διάταξη των κατά μήνα Δεσποτικών - Θεομητορικών εορτών και των αγίων

- στ) Τυπική Διάταξη των ακολουθιών Τριωδίου
- ζ) Τυπική Διάταξη των ακολουθιών του Πεντηκοσταρίου
- η) Τάξη ακολουθιών - Απολύσεις εορτών
- θ) Περί συλλείτουργου
- ι) Ακολουθία θυρανοιζίων, εγκαινίων - νεκρώσιμη - μνημόσυνα

6. Η ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΣΤΗΝ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

- α) Επεξεργασία πολλαπλών πληροφοριών
- β) Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο
- γ) Χρήση υπολογιστών στην έκδοση πιστοποιητικών
- δ) Χρήση λογισμικού στη διαχείριση ενοριτών
- ε) Ψηφιακή έκδοση – εκτύπωση ανακοινώσεων και φυλλαδίων
- στ) Δημιουργία και ενημέρωση ιστοσελίδων

7. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

- α) Εισαγωγή στη Λ+C492 λογιστική
- β) Μέθοδοι διαχείρισεως εσόδων - εξόδων
- γ) Απόδοση οφειλών προς τρίτους
- δ) Σχέδιο διαχείρισης ενορίας

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

1. ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (Υ)

- α) Το περιεχόμενο της Ποιμαντικής Ψυχολογίας
- β) Η γνώση του ανθρώπου και ο ποιμαντικός διάλογος
- γ) Ο χριστοκεντρικός χαρακτήρας του ποιμαντικού διαλόγου
- δ) Προσόντα ποιμένων
- ε) Θρησκευτικοί τύποι ποιμαιομένων (φανατικός, τυπολάτρης, δεισιδαίμων, θρησκευτικά αδιάφορος)
- στ) Η τέχνη του ποιμαντικού διαλόγου (βασικές αρχές – στάδια)
- ζ) Η φροντίδα της Εκκλησίας και οι ιδιαιτερότητες των ατόμων
- η) Σχέσεις Ποιμαντικής και Ψυχολογίας
- θ) Ψυχολογία της θρησκευτικότητας
- ι) Ποιμαντικοψυχολογική κατανόηση παθών
- ια) Οικογενειακά θέματα
- ιβ) Ειδικά θέματα
- ιγ) Ψυχολογία της ιερατικής κλίσης
- ιδ) Ψυχολογία θρησκευτικής μάθησης – θρησκευτικής εμπειρίας

2. ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

- α) Προϋποθέσεις ιστορικές και κοινωνικές
- β) Σημερινή κατάσταση
- γ) Εκκλησιαστικό Κανονικό Καθεστώς
- δ) Εθνοφυλετισμός
- ε) Οικουμενικό Πατριαρχείο και Διασπορά (9^{ος} της Α΄ και 9^{ος}, 17^{ος} και 28^{ος} της Δ΄ Οικουμενικών Συνόδων)

3. ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ (ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ – ΑΓΙΑ ΜΕΤΕΩΡΑ – ΛΑΥΡΕΣ – ΣΙΝΑ)

- α) Ιστορικά στοιχεία των Μοναστικών Κέντρων

- β) Οι σχέσεις μεταξύ Αγίου Όρους – Αγίων Μετεώρων και Σινά
- γ) Πνευματικές προσωπικότητες των Μοναστικών Κέντρων
- δ) Η πνευματική, κοινωνική και πολιτισμική προσφορά τους (Γράμματα, Παιδεία, Τέχνες, κλπ.)
- ε) Ο ρόλος τους στο σύγχρονο κόσμο

4. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ

- α) Μη Χαλκηδόνιοι
- β) Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία
- γ) Αγγλικανική Εκκλησία
- δ) Προτεσταντικές Ομολογίες

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΗΘΙΚΗ

- α) Εισαγωγικά. Έννοια μεθοδολογία - Πηγές και βοηθήματα
- β) Άνθρωπος και Θεός
 - 1) Χαρακτήρας και προσαρμοστικότητα της χριστιανικής ηθικής
 - 2) Η εσχατολογική προοπτική
 - 3) Προσευχή, πίστη, υπακοή, ελπίδα, αγάπη, χαρά, ειρήνη, ελευθερία
 - 4) Η κοινωνία του Αγίου Πνεύματος
- γ) Τεχνολογία και Μηχανοκρατία
- δ) Το παράδοξο του πόνου (ηδονή - οδύνη)
- ε) Ο θάνατος και η ανάσταση
- στ) Η εσχατολογική προοπτική – Θέωση

2. ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΙΑΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

- α) Έννοια - Αντικείμενο – Σκοπός του μαθήματος
- β) Από το Σχίσμα μέχρι και σήμερα
- γ) Η Οικουμενική Κίνηση και οι προοπτικές της
- δ) Πανορθόδοξες διασκέψεις - Θέματα – Αναγκαιότητα
- ε) Αναγκαιότητα - Περιεχόμενο και σκοπός διαθρησκειακών διαλόγων

3. ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ

- α) Έννοια - Αντικείμενο – Σκοπός
- β) Αγιολογικά κείμενα – Πηγές
- γ) Κυριώτεροι Αγιολόγοι συγγραφείς και τα έργα τους (αγιολογικές εκδόσεις)
- δ) Χοροί, κατηγορίες Αγίων (άγιοι, μάρτυρες, όσιοι, ομολογητές κλπ.)
- ε) Θαύματα - λείψανα Αγίων
- στ) Άσκηση (τρόποι και τόποι ασκήσεως)
- ζ) Τελείωση της αγιότητας
- η) Αναγνώριση και ανακήρυξη Αγίων

4. ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΗ

- α) Τόποι και τρόποι λατρείας
- β) Ιερά Σκεύη - βιβλία - άμφια
- γ) Ακολουθία προετοιμασίας για τη θεία Λειτουργία (καιρός)
- δ) Ιερές ακολουθίες

- ε) Ακολουθίες του νυχθημέρου - Διαγράμματα
- στ) Θείες λειτουργίες
- ζ) Διάφορες ακολουθίες
- η) Άλλα μυστήρια

5. ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

- α) Ορολογία
- β) Συνοπτική ιστορία του χριστιανικού κηρύγματος
- γ) Μορφή του κηρύγματος
- δ) Δομή και περιεχόμενο του κηρύγματος
- ε) Σχέση του κηρύγματος με τις λειτουργικές περιόδους της Εκκλησίας (Παρακλητική – Τριώδιο - Πεντηκοστάριο)
- στ) Σχέση του κηρύγματος με την Αγία Γραφή και τη σύγχρονη πραγματικότητα
- ζ) Είδη ομιλιών

6. ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ

- α) Η βιβλική θεμελίωση της Ποιμαντικής (Ιω 21,15-17)
- β) Η μεθοδολογία της Ποιμαντικής
- γ) Σχέση με άλλες Επιστήμες
- δ) Η αλληγορία του υλικού ποιμνίου (Ψα 22)
- ε) Το μυστήριο της Θείας Οικονομίας θεμέλιο της Ποιμαντικής
- στ) Μέθοδοι ποιμαντικής του Χριστού (αναζήτηση, διάλογος, εξατομίκευση, ελευθερία, α-γάπη, φροντίδα κ.ά.)
- ζ) Εκκλησία και ποιμαντικές αρχές
- η) Η κοινωνική διάσταση της Ποιμαντικής – Επικοινωνιακή ικανότητα
- θ) Το πρόσωπο του ποιμένα
- ι) Ο λαός του Θεού
- ια) Το σύγχρονο κοινωνικό περιβάλλον

7. ΥΜΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ

- α) Εισαγωγικά
- β) Είδη Ύμνων
- γ) Υμνογράφοι
- δ) Θεολογία των Ύμνων
- ε) Μετρική Ύμνων
- στ) Σύγχρονοι Υμνογράφοι

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

1. ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ (Υ)

- α) Διπλογραφικό σύστημα καταγραφής
- β) Χρήση προγράμματος μηχανογραφικής λογιστικής
- γ) Αξιοποίηση των παγίων της Ενορίας

2. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

- α) Η Θεολογία των Λατίνων Πατέρων του Γ΄ και Δ΄ αιώνα
- β) Θεολογία του Ιερού Αυγουστίνου
- γ) Χριστολογία του Λέοντος Ρώμης
- δ) Γένεση και ιστορία του Fillioque
- ε) Σχολαστική Θεολογία

- στ) Προτεσταντισμός
- ζ) Νεώτερη Δυτική Θεολογία

3. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΙΕΡΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- α) Κυριώτεροι Κανονολόγοι (Βαλσαμών, Ζωναράς, Αριστηνός και Νικόδημος Αγιορείτης)
- β) Νόμοι και Ιεροί Κανόνες
- γ) Ακρίβεια και Οικονομία στη ζωή της Εκκλησίας
- δ) Οι αρχές του προσώπου και των ιστορικών συνθηκών

4. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- α) Αρχές Εκκλησιαστικής Πολιτικής και Διπλωματίας έναντι της Πολιτικής Εξουσίας
- β) Αρχές Εκκλησιαστικής Πολιτικής και Διπλωματίας έναντι του Διορθόδοξου Συστήματος Διοικήσεως
- γ) Εκκλησιαστική Δημοσιογραφία και Ρεπορτάζ

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΗΘΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- α) Υπαρξιακές και βιοηθικές Εκκλησιαστικές θέσεις και προοπτικές
- β) Άνθρωπος και συνάνθρωπος
 - 1) Θέση και προσανατολισμός της Εκκλησίας στον κόσμο
 - 2) Χριστιανός και πλησίον
 - 3) Εργασία και επάγγελμα
 - 4) Γάμος και οικογενειακή ζωή
 - 5) Εκκλησία και κρατική εξουσία
 - 6) Πλούτος - φτώχεια
 - 7) Ο πόλεμος
 - 8) Ο όρκος
- γ) Νόημα και σεβασμός της ζωής (έναρξη και τέλος της)
- δ) Καύση νεκρών
- ε) Εκκλησία και δημογραφικό πρόβλημα
- στ) Ναρκωτικά

2. ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ

- α) Από τη θεωρία στην πράξη
- β) Ποιμαντική των μυστηρίων της Εκκλησίας
- γ) Θεολογικές προεκτάσεις και ποιμαντικές εφαρμογές (νεότητα – γήρας – λόγιοι πεπαιδευμένοι – αστοί - βιομηχανικοί εργάτες – αγρότες – εξαρτημένα άτομα – μετανάστες – ομάδες ειδικών ικανοτήτων)
- δ) Εκκλησιαστική διοίκηση και ποιμαντική

3. ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ

- α) Βιβλική θεώρηση της Εξομολόγησης
- β) Η πνευματική πατρότητα. Ο Εξομολόγος ως εκφραστής της Αποστολικής διαδοχής
- γ) Η εκκλησιολογική διάσταση του μυστηρίου της Μετανοίας
- δ) Ο θεραπευτικός και παιδαγωγικός χαρακτήρας των επιτιμίων
- ε) Ο κίνδυνος του δικανισμού και του ηθικισμού
- στ) Υπακοή και ελευθερία
- ζ) Αρχές της Ορθόδοξης Συμβουλευτικής

	<ul style="list-style-type: none"> η) Σχέσεις Εξομολογητικής και Ψυχολογίας θ) Το απόρρητο της Εξομολόγησης και η νομική του υπόσταση
4.	ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ (I)
	<ul style="list-style-type: none"> α) Θεότητα και κτίση β) Τριαδολογία γ) Χριστολογία δ) Εκκλησιολογία
5	ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Η ιεραποστολή ως θεσμός της Εκκλησίας β) Προσόντα ιεραποστόλου γ) Κανονικές προϋποθέσεις ιεραποστολής δ) Εσωτερική και εξωτερική ιεραποστολή ε) Περιεχόμενο και αναγκαιότητα στ) Ιεραποστολή και σύγχρονος κόσμος
6.	ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Καθιέρωση εορτών - εξέλιξη και διαμόρφωση β) Κινητές - Ακίνητες εορτές γ) Δεσποτικές - Θεομητορικές εορτές δ) Εορτές αγίων - οσίων - προφητών κλπ. ε) Φιλοκαλικά - Ασκητικά και Νηπτικά κείμενα στ) Είδη αγιολογικών έργων – Ανθολόγια ζ) Μαρτύρια – Νεομαρτυρολογία η) Συναξάρια - Μηνολόγια – Λειμωνάρια
7.	ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Αποστολικοί Πατέρες – Απολογητές β) Καππαδόκες (Μ. Βασίλειος - Γρηγόριος Θεολόγος – Γρηγόριος Νύσσης) γ) Ιωάννης Χρυσόστομος δ) Μάξιμος Ομολογητής ε) Ιωάννης Δαμασκηνός στ) Νεότεροι (Κοσμάς ο Αιτωλός - Νικόδημος Αγιορείτης - Άγιος Νεκτάριος, κ.λπ.)
ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ	
1.	ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (Υ)
	<ul style="list-style-type: none"> α) Εισαγωγή στην αποθήκευση πληροφορίας β) Δομές δεδομένων γ) Σχεσιακές βάσεις δεδομένων δ) Πίνακες, ερωτήματα, φόρμες. Προσπέλαση δεδομένων ε) Σχεδιασμός μιας βάσης δεδομένων στ) Εισαγωγή και διασύνδεση δεδομένων ζ) Δημιουργία ερωτημάτων η) Η γλώσσα SQL θ) Δημιουργία βάσης δεδομένων για τα στοιχεία μιας ενορίας
2.	ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Λεξικό Νεομαρτύρων β) Νεομαρτυρολόγιο του Αγ. Νικοδήμου Αγιορείτου

- γ) Νεομαρτυρολόγιο του Ιωάννου Καρυοφύλλη
- δ) Νέον Μαρτυρολόγιον (μαρτύρια των νεοφανών Μαρτύρων, των μαρτυρησάντων μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως)
- ε) Λειμωνάρια (Ηπειρωτικό, Χιακό, Λεσβιακό, κ.λπ)

3. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

- α) Εισαγωγή
- β) Ψυχολογία της Θρησκείας και θρησκευτικό βίωμα
- γ) Η σχέση της Ψυχολογίας της Θρησκείας με τους κλάδους της Θρησκευσιολογίας
- δ) Ψυχολογικοί παράγοντες του θρησκευτικού φαινομένου (καθολικότητα, πρωταρχική μορφή, ανασκόπηση ψυχολογικών παραγόντων)
- ε) Ψυχολογική ανάλυση του θρησκευτικού βιώματος
- στ) Ο φόβος και η αγάπη σε σχέση με την ενοχή και την ελευθερία

4. ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ

- α) Το Δωδεκάορτο
- β) Δεσποτικές εικόνες του Εικονοστασίου
- γ) Λοιπή Εικονογραφία

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. Η ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

- α) Σύγχρονη Ναοδομία – Μνημεία
- β) Αισθητική του Ορθόδοξου Ναού
- γ) Αναγκαιότητα συμμετρίας χώρων
- δ) Σύγχρονη Ξυλογλυπτική – Επίπλωση
- ε) Παλαιοχριστιανική Τέχνη (Ελληνιστική - Κατακομβών)
- στ) Τα ψηφιδωτά (Τέχνη - Καταγωγή - Αισθητική - Εντοίχια δαπέδου - Επιγραφές κλπ.)
- ζ) Ζωγραφική - Αγιογραφία (Κοσμική - Εκκλησιαστική - Προοπτικές)
- η) Η Εικόνα (η Τέχνη και η τεχνική της - Είδη)
- θ) Σχολές Βυζαντινής ζωγραφικής και αγιογραφίας
- ι) Εικονογραφικοί Κύκλοι
- ια) Η επίδραση της Βυζαντινής Τέχνης στη Δύση και αντιστοίχως
- ιβ) Άλλα είδη Εκκλησιαστικής Τέχνης (Γλυπτική - Ξυλογλυπτική - Μεταλλοτεχνία - Υφάσματα - Κεντήματα)

2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ, ΕΝΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ. Η ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Α. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ, ΕΝΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

- α) Η Μητρόπολη ως κέντρο Διοίκησης
- β) Η Ενορία ως κοινωνική μονάδα στο σύγχρονο κόσμο
- γ) Ενοριακή Νομοθεσία (Καταστατικός χάρτης - Κανονισμός οκτώ Ιεράς Συνόδου Εκκλησίας Ελλάδος)
- δ) Ιδρύματα και προοπτικές

<ul style="list-style-type: none"> ε) Μέθοδοι διοικήσεως στ) Οργανωτικά πρότυπα <p>B. Η ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> α) Η Εκκλησία ως Εθναρχία – Οθωμανοκρατία β) Η Εκκλησία στον απελευθερωτικό αγώνα του 1821 γ) Η Εκκλησία στους αγώνες του Έθνους (Μακεδονικός αγώνας, Μικρασιατική Καταστροφή, Εθνική Αντίσταση και κατά του Ολοκληρωτισμού) δ) Εκκλησία και κοινωνική προσφορά
<p>3. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> α) Κανόνες Εκκλησιαστικής Εθιμοτυπίας (Κώδικας Εκκλησιαστικής Εθιμοτυπίας) β) Προσαγορεύσεις κληρικών και εκπροσώπων επισήμων αρχών γ) Τύποι εκκλησιαστικών κειμένων – Επιστολογραφία
<p>4. ΒΙΟΗΘΙΚΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> α) Αρχές και περιεχόμενο της Βιοηθικής β) Εκκλησία και Βιοηθική (σύγχρονη εκκλησιαστική εμπειρία) γ) Βιοηθικά προβλήματα και Ορθόδοξη Θεολογία δ) Γενετική Τεχνολογία (σύγχρονες γενετικές μέθοδοι) ε) Ηθικά διλήματα στην αρχή και στο τέλος της ζωής (Εξωσωματική γονιμοποίηση – Αμβλώσεις – Ευγονική – Οικογενειακός προγραμματισμός – Προγεννητικός έλεγχος – Ευθανασία) στ) Κλωνοποίηση ζ) Μεταμοσχεύσεις – Δωρεά οργάνων
<p>5. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΛΑΤΡΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΜΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ</p> <ul style="list-style-type: none"> α) Υμνολογικά Κείμενα <ul style="list-style-type: none"> 1) Ακάθιστος Ύμνος 2) Μέγας Κανών 3) Ύμνοι Μεγάλης Εβδομάδος 4) Ύμνοι του Πάσχα 5) Ύμνοι των Χριστουγέννων (Κανόνας) 6) Ύμνοι των Θεοφανείων (Κανόνας) 7) Ύμνοι της Πεντηκοστής (Κανόνας) β) Ευχές Θείας Λειτουργίας <ul style="list-style-type: none"> 1) Ιωάννου Χρυσοστόμου 2) Μεγάλου Βασιλείου 3) Προηγιασμένων 4) Γρηγορίου Θεολόγου 5) Ιακώβου Αδελφοθέου
<p>6. ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ (II)</p> <ul style="list-style-type: none"> α) Μυστηριολογία β) Ανθρωπολογία γ) Σωτηριολογία δ) Εσχατολογία
<p>7. Η ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> α) Η συμβολή της Εκκλησίας στη διαμόρφωση της οικολογικής συνείδησης β) Θεολογία και κτίση

- γ) Άνθρωπος και περιβάλλον
- δ) Άγιοι και περιβάλλον
- ε) Σύγχρονα οικολογικά προβλήματα και η εκκλησιολογική και θεολογική αντιμετώπισή τους επί τη βάσει Αγιολογικών και Πατερικών Κειμένων

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

1.	Η ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΚΑΙ Η ΕΝΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΡΟΝ (Υ)
	<ul style="list-style-type: none"> α) Επισκοπή – Ενορία - Μονή β) Οι απαρχές της Ενορίας γ) Ενορία και Κοινότητα στην Οθωμανική αυτοκρατορία δ) Η Ενορία στους νεώτερους χρόνους ε) Ενορία και χριστιανικές αδελφότητες
2.	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Η Εκκλησία και ο διαχρονικός πολιτιστικός ρόλος της β) Η συμβολή του μοναχισμού, της τέχνης και της εκπαίδευσης στην πνευματική και πολιτισμική επίδραση της Εκκλησίας στον κόσμο γ) Ο ρόλος της Ορθόδοξης Εκκλησίας κατά την περίοδο του Μεσαίωνα δ) Ο ρόλος της Εκκλησίας στην Ενωμένη Ευρώπη ε) Ο ρόλος της Εκκλησίας στη σύγχρονη ζωή στ) Αμφίπλευρες επιρροές και επιδράσεις Ορθόδοξης Πνευματικότητας και Πολιτισμού
3.	ΘΕΟΤΟΚΟΛΟΓΙΑ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Το πρόσωπο της Θεοτόκου – Αιρέσεις β) Η συμβολή της Θεοτόκου στο μυστήριο της Θείας Ενανθρωπήσεως γ) Θεοτόκος και Απόκρυφη γραμματεία δ) Η θέση της Θεοτόκου στην Εκκλησία και στις λοιπές Χριστιανικές Ομολογίες
4.	ΦΙΛΟΚΑΛΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ – ΝΗΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΚΗΤΙΚΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ
	<ul style="list-style-type: none"> α) Περί αγάπης β) Περί ασκήσεως, πνευματικού αγώνα, προσευχής, νήψεως και αρετής γ) Περί διακρίσεως, παθών και λογισμών δ) Περί θεολογίας, κ.λπ.